

ÖSSZEFOGLALÓ

a HIM-ben 2009. decemberétől 2010 január végéig megtekinthető
„Haditengerészetünk Emlékei” c. kiállításon bemutatandó kiállítási anyagról
és a szervezéssel összefüggő egyes kérdésekről

TIT Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub
2009. november 25.

TARTALOM

Bevezető	3
A TIT – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub anyagai	5
A Császári és Királyi Haditengerészet Egyesület anyagai	8
A szervezésben közreműködő magánszemélyek anyagai	8
A HIM anyagai	9
Elérhetőségek	9

BEVEZETŐ

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klubja tagjai több éves, évtizedes kutatómunkájával jelentős gyűjteményt és kiállítási anyagot állított össze az osztrák-magyar haditengerészet történetéről, amely minden évben több alkalommal országszerte bemutatást nyer.

A kiállítás anyagának magas szakmai színvonalát a HIM főigazgatója, Holló József Ferenc altábornagy úr is elismerte, amikor levélben kérte fel a TIT HTK elnökét a kiállítás HTM-ben való időszaki bemutatására.

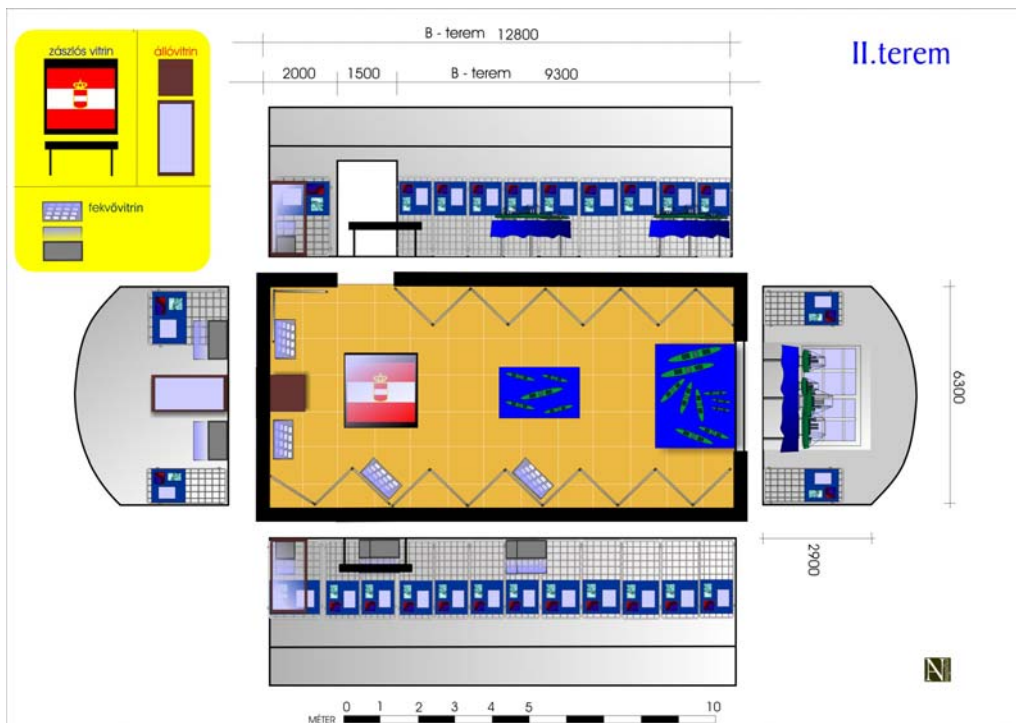
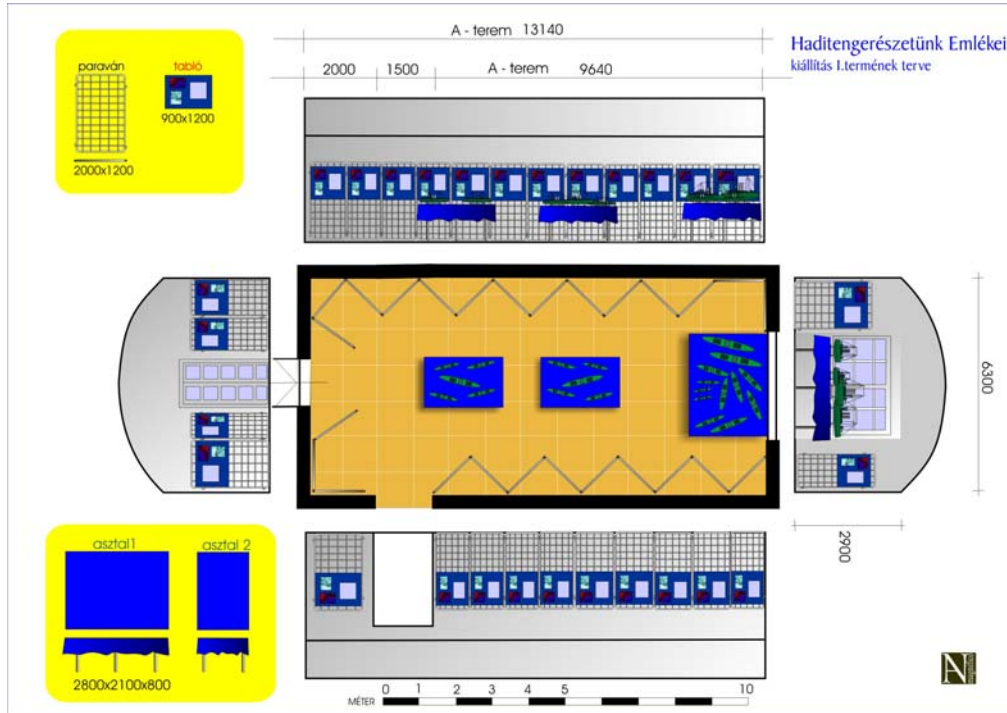
A felkérés nyomán a TIT HTK és a HIM HTM között megindult tárgyalások eredményeképpen a HIM főigazgatója ígéretet tett, hogy a HIM HTM 2009. november – 2010. január közt időszaki kiállítás keretében helyet ad a Klub által összeállított, tablókra szerkesztett osztrák-magyar hajózástörténeti bemutatónak, amelynek elemei a következők:

- 55 db fekvő formátumú 90x120 cm-es tabló, 2 cm széles szürke fém keretben, egy pontos zsinóros akasztással;
- 22 db 1:100 és 1:50 méretarányú hajómodell (a kiállításához szükséges nagy felület biztosítása érdekében a HIM HTM jelezte, hogy a TIT HTK tulajdonában lévő asztalsor és kordon felhasználása is szükségessé válhat; a felület letakarásához pedig szintén a TIT HTK tulajdonát képező kék textilt kívánja felhasználni)
- esetlegesen 30 db olajfestmény (a Klub tagjainak birtokában, szükség szerint válogatva)
- mintegy 1 250 db képeslap (tárlóban, üveglap alatt)
- papírrégiségek, tárgyak (tárlóban, üveg alatt).

A Dr. Kedves Gyula alezredes, múzeumi igazgatóhelyettessel történt egyeztetés során az alábbi pontosítások történtek:

- Az ideális 200 négyzetméternyi felület helyett a lebontandó török vendégkiállítás 2 terme felhasználható – ez összesen mintegy 160 négyzetméter.
- A jobb helykihasználás érdekében a tablók farkasfog alakban felállítható rácsrendszerre kerülnek, amelyet a TIT HTK kölcsönöz a Műszaki és Közlekedési Múzeumtól – mivel a 120 cm széles rácsok száma (max. 38 db, de kapacitástól függően ennél kevesebb) korlátozott, a HIM HTM 100 cm szélességű tartóinak a felhasználása is szükségessé válhat.
- A TIT HTK kérte a HTM haditengerészeti anyagainak bevonását a kiállításba (elsősorban egyenruházati, felszerelési anyag, egy zászló). Az ehhez szükséges tárlók a lebontott török kiállításból kerülnek kivonásra.
- A berendezett kiállító tér őrzéséhez a HIM HTM a TIT HTK tagjainak közreműködését igényli.
- A meghívó grafikai előkészítését a TIT HTK végzi, a szöveg egyeztetés kérdése, a nyomtatás a HIM 3M osztályával egyeztetendő.

A megnyitón a HIM főigazgatója mellett a TIT HTK elnöke mond köszöntőt. Szakmai megnyitót Dr. Csonkaréti Károly hajózástörténész tart (felkérése írásban Főigazgató úr nevében). A megnyitón elhangzik Somogyvári Gyula kürtjelekkel kombinált verse, a „Tengerek hősei, vizek hősei”, ehhez a kürtöst a TIT HTK, a versmondót a HIM biztosítja.

A kiállító tér berendezésének vázlata (Nagy András, HIM HTM)

I. A TIT – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub anyagai:

1) Tablók (a „Haditengerészetünk Emlékei” c. album oldalszámai szerint):

Már kész tablók		Ezután nyomtatandó tablók	
Oldalszám	Tartalom	Oldalszám	Tartalom
10.	Honfoglaló magyarok	9.	Narráció
11.	Középkori magyar flotta	13.	A flotta korai évei
12.	II. József, a flotta alapítása	15.	Narráció
17.	IMPLACABILE (1848)	16.	Velence ostroma (1848)
18.	MÉSZÁROS (1848)	19.	Kosztá-affér (1853)
24.	Helgoland (1864)	21.	Narráció
25.	Lissa (1866)	22.	Pola és Ferdinánd Miksa
26.	Kazamatahajók	23.	A vitorlás flotta (1797-1867)
28.	Maschinenschule	31.	Narráció
33.	Torpedójárművek	34.	Cirkálók
41.	Banquibazar	35.	Csatahajók
42.	NOVARA-expedíció (1857-59)	36.	Tengeralattjárók
47.	Ferenc Ferdinánd (1892-1894)	37.	Repülőök
50.	KAISERIN ELISABETH (1914)	39.	Narráció
51.	Japáni hadifogság (1914-1920)	43.	Szuez (1869)
59.	STREITER	44.	Ferenc József-föld (1872-1874)
60.	SZENT ISTVÁN	45.	Jan Mayen (1882-1883)
61.	SZENT ISTVÁN	46.	Ferenc Ferdinánd (1892-1894)
		48.	ALBATROS (1896-1898)
		49.	Bokszerlázadás (1900-1901)
		53.	Narráció
		54.	1914
		55.	1915
		56.	1916
		57.	1917
		58.	1918
		63.	Narráció
		64.	A királynaszádosok
		65.	A csajkás különítmények
		66.	1848 a Dunán
		68.	Monitorok
		69.	Őrmászadók
		70.	Tanácsköztársaság
		71.	Konzolidáció
		72.	II. Világháború a Dunán és a Tengeren

		74.	1945-1986
		75.	Napjaink dunai „hajóhada”
Összesen:	18 db	Összesen:	37 db
Mindösszesen :	55 db		

A nyomdától kért árajánlatok alapján a hiányzó tablók nyomtatásánál az alábbi költségekkel lehet számolni:

85 x 120 cm-es színes tablók nyomtatása		
Db	Ár	
	Számlával (9 000 Ft/db)	Számla nélkül (6 500 Ft/db)
37 db	315 000	227 500

A nyomtatást december 1-én a TIT HTK megrendelte.

A tablók kiállítótérben való elhelyezése a kiállítótermek falára szerelt sínekről lelógatva történik. A szereléshez szükséges 05 mm vastagságú rozsdamentes acéldrótot a HIM szerzi be, a függesztéshez szükséges fémkengyelekről a TIT HTK gondoskodik.

2) Hajómodellek:

A kiállításon bemutatandó hajómodellek		
Hajó	Méretarány	Készítő
VIRIBUS UNITIS – csatahajó	1:100	Dr. Húvös Ferenc
ZRÍNYI – csatahajó		
ERZHERZOG FERDINAND MAX – csatahajó		
ÁRPÁD – csatahajó		
BUDAPEST – csatahajó		
SANKT GEORG – páncélos cirkáló		
ZENTA – missziócircáló		
TIGER – torpedócircáló		
NOVARA – gyorscircáló		
TÁTRA – torpedóromboló		
HUSZÁR – torpedóromboló		
98 M – torpedónaszád	1:100	Kecskeméti József
MAROS – monitor	1:50	
TEMES – monitor		
SOPRON – őrnaszád		
LEITHA – monitor	1:100	Oroszi-Marton György

BODROG – monitor	1:100	Dr. Csák Zsolt
CSUKA – őrnaszád		
CUSTOZA – kazamatahajó		
Tb XI. – torpedónaszád	1:50	
98 M – torpedónaszád	1:50	Kovács Péter
CSIKÓS – torpedóromboló	1:50	?
Összesen:		22 db

A modellek HIM-be és a kiállítás bontása után az onnan elszállítását a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub bonyolítja. A modellek elhelyezése a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt zárt vitrinekben (8 db) és asztalokon (3 db) történik. A vitrinekben és az asztalokon jelenleg található bézs színű kárpittal vont felület megmarad.

3) Festmények:

Festmény	Festő / Gyűjtemény
SZENT ISTVÁN csatahajó, olaj, A/1	Dr. Csonkaréti Károly / magángyűjtemény
ÁRPÁD csatahajó, olaj, A/1	
SANKT GEORG páncélos, olaj, A/2	
TÁTRA romboló, olaj, A/4	
Az otrantó ütközet képei (11 db, A/4), reprodukció	Heinrich Seitz / magángyűjtemény
A haditengerészet hivatalos festőinek képei (244 db, A/4), reprodukció a kiállításon ebből maximum 30 db bemutatására van lehetőség	A haditengerészet hivatalos festői / magángyűjtemény
Összesen:	259 db (a kiállításon max.: 45 db)

A képek HIM-be és a kiállítás bontása után az onnan elszállítását a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub bonyolítja. A TIT HTK tablói az első teremben kerülnek elhelyezésre, míg a festmények és a reprodukciók a második teremben lesznek bemutatva a tablókhoz hasonló függesztéses eljárással.

4) Képeslapok:

Válogatás a Magyarországon fellelhető leggazdagabb magángyűjtemények (Dr. Balogh Tamás, Galgóczy Lajos, Urbán Béla) képeslap-állományából (kb. 1250 db).

A képeslapok elhelyezése a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt zárt vízszintes tárolókban (7 db) történik. A tárolókban jelenleg található bézs színű kárpittal vont felület 15 fokban való megdöntéséről a HTM gondoskodik.

II. A Császári és Királyi Haditengerészet Egyesület anyagai:

A kiállítás szervezésében a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klubbal együttműködésben a Császári és Királyi Haditengerészet Egyesület is részt vesz. Az egyesület a kiállításra az alábbi tárgyakat biztosítja:

A Császári és Királyi Haditengerészet Egyesület által biztosított kiállítási tárgyak	
Megnevezés	Mennyiségi egység
Teleszkópos tengerész távcső (Galgóczy hagyaték)	1
Vállapok (Galgóczy hagyaték)	1
Dögcédula (a TEGETTHOFF csatahajóról)	1
K.u.K. Kriegsmarine kítűző (ERZHERZOG FERDINAND MAX 1914-1916)	1
ÖMV Tengerész Zsebnaptár, 1918.	1
Összesen:	5 db

A fenti tárgyak elhelyezése a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt zárt vízszintes tárolókban (7 db) történik. A tárolókban jelenleg található bézs színű kárpittal vont felület 15 fokban való megdöntéséről a HTM gondoskodik.

III. A szervezésben közreműködő magánszemélyek anyagai:

A kiállítás szervezését magánszemélyek is segítik, akik a kiállításra az alábbi tárgyakat biztosítják:

Az egyes magánszemélyek által biztosított kiállítási tárgyak, papírrégiségek		
Megnevezés	Gyűjtő	Mennyiségi egység
Tengerésztiszti díszkard	Margitay-Becht András	1
Tengerésztiszti dísztőr		1
Sapkaszalagok	Pálfi János	2
Sapkarózsák		3
Tengerész gépész tankönyv (illusztrált)		1
Matrózsapka (SANKT GEORG)	Pásztói Róbert	1
Tengeralattjárós szolgálati jelvény		1
Selyem emlékszáló (KAIS. ELISABETH)	Madocsa Imréné	1
Teng. tiszti mellény (Messekostum-hoz)	?	1
Összesen:		12 db

A tárgyak HIM-be és a kiállítás bontása után az onnan elszállítását a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat – Hajózástörténeti és Hajómodellező Klub bonyolítja. A képeslapok elhelyezése a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt zárt vízszintes tárolókban (7 db) történik. A tárolókban jelenleg található bézs színű kárpittal vont felület 15 fokban való megdöntéséről a HTM gondoskodik.

IV. A HIM anyagai:

- **Egyenruházati és felszerelési anyag:**

- Flottenrock – 1 db,
- Bordjacke – 1 db,
- Matrosenkappe (fehér) – 1 db,
- Galakappe – 1 db,
- Állományjelzők,
- Sapkaszalagok

A fenti tárgyak elhelyezése a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt zárt hatszögletű álló tárolókban (5 db) + egy négyszögletű álló tárolóban (1 db) történik. A TIT HTK és a többi civil szervező által biztosított tárgyak közül az egyenruha tartozékait jelentő egyes tárgyak (pl.: a díszkard, dísztőr, stb.) az egyenruhával azonos tárolóban való elhelyezése megfontolandó.

- **Egy zászló**

A zászló elhelyezésére a kiállítóterben a lebontott török kiállítás után maradt egyik asztalon történik.

V. Elérhetőségek:

A szervezésben közreműködők elérhetőségei		
Név	Telefon / e-mail	
A TIT HTK részéről:		
Dr. Balogh Tamás, elnök	06-20-920-75-06	tamas.balogh@eum.gov.hu
Bicskei János, titkár	06-30-862-67-89	bicskei255@t-online.hu
A CSKHE részéről:		
Bánsági Andor, elnök	06-30-326-01-31	cskegyesulet@gmail.com
A HIM HTM részéről:		
Dr. Holló József Ferenc, főigazgató	325-1605	him@hm-him.hu
Szoleczky Emese osztályvezető helyettes	325-1653	eszoleczky@citromail.hu
Nagy András	06-30-92-64-50	nagy.andras@hm-him.hu